

Tsigarete leti nga riki enawini, fole ra phayiphi ra *hookah* na malakatsa ma tisimbhi leswi durhaka R40 million swi tekiwile

Tshwane, 10 N'wendzamhala 2021 - Xiyenge xa Khasitomo xa Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS), hi ku tirhisa tisisiteme ta vhumbunulo wa nxungeto ta ximodeni no tirhisana na tiejensi tin'wana ta vuhlayisi bya nawu, swi tekile tsigarete leti nga riki enawini, fole phayiphi ra *hookah* na malakatsa ma tisimbhi leswi nga na ntsengo wa xibalo wa R40-million.

Tsigarete leti nga riki enawini ti vhumbunuriwile enhlalukweni wa Durban, leti nga na nkoka wa R35-million, na le Polokwane, leti nga na nkoka wa R3-million. Murhwalo wa malakatsa lama nga riki enawini lowu nga na nkoka na R160 000 wu khomiwile ePolokwane.

432 wa mabokisi wa fole ra phayiphi ra *hookah*, leri nga na nkoka wa R 2-million, ri vhumbunuriwile eCity Deep naswona a ma tivisiwile tanihi mapa ma chukela lama a ma hlayiseriwile ku rhumeriwa eMalawi. Hambiswiritano, vuxokoxoko lebyi kombisiweke eka fole a byi kongomisiwe eka hangalaso eka makete wa laha kaya.

Tiyuniti ta swiyenge swa Khasitomo na Vuxavisi lebyi nga riki eNawini ta SARS ti endlile switirhwana hi nseketelo wa Vukorhokeri bya Maphorisa bya Afrika-Dzonga (SAPS) na Xiyenge xa Ndzavisiso wa Vugevenga bya Xirhangana (Hawks).

Ntekelo wa tsigarete leti nga riki enawini enhlalukweni wa Durban wu humelerile endzhakukaloko SARS yi tirhisile tisisiteme ta yona ta nxungeto no kongomisa ta ximodeni ku boxa mirhwalo leyi tundziweke hi muonhi wo vuyelela. Mirhwalo yi tivisiwile hi ndlela yo hoxeka tanihi mabikiri ma seramiki na thepi yo damarhela.

Murhwalo a wu ri eka tikhontheyina tinharhu leti tumbeteke 1800 wa tikhesi letikulu ta tsigarete ta RG na 1245 wa tikhesi letikulu ta mifungo ya matiko mambe leti nga tsarisiwangiki leswaku ti xavisiwa laha Afrika-Dzonga.

EPolokwane, SAPS yi yimisile lori leyi a yi ri na tsigarete no tivisa vatirhi va SARS. Yuniti ya Vuxavisi lebyi nga ri ki Enawini ya SARS yi sechile lori no kuma 276 wa mabokisi ma tsigarete ta Remington Gold leti pfumalaka xitempe xa dayimani xa Afrika-Dzonga, leti nga na nkoka wa R3-million.

Endzeni ka lori, vatirhi va tlhele va kuma murhwalo wa malakatsa ma nsimbhi lama nga na nkoka wa Khasitomo wa R160 000. Lori yi nghanile laha tikweni hi ku titrhisa ndhawu ya ndzilekani wa Beit Bridge. Vaehleketeleriwa va mune va khomiwile.

Khomixinara wa SARS Edward Kieswetter u vurile leswaku vatundzi na varhumeri va tinhundzu ematikweni mambe va swikumiwa leswi nga riki enawini va fanele ku tsundzuka leswaku SARS yi tirhisa tisisiteme ta ximodeni eka vhumbunulo wa nxungeto na mbhoxo wa nhundzu leyi ehleketelerisaka.

"Ntirhiso wa thekinoloji ya sweswinyana, switiviwa leswikulu, phurosese ya nhlayelo no dyondza hi michini ku vhumbunula no lwa na nkavulandzelelanawu i xin'we xa swikongomelo swa kungu no wela eka ntirho wa hina ku aka SARS yo tlhariha, ya ximodeni leyi naveriwaka no tshembiwa. Hi tinyiketelela vulandzelelanawu hi ntsakelo kambe hi ta tirhana na nkavulandzelelanawu hi vomu na nghingiriko wa swa vugevenga hi voko ra nsimbhi," ku engeterile Ttn Kieswetter.

Ku kuma vuxokoxoko byo hlaya, tihlanganise na Sarsmedia@sars.gov.za